

Tibetaneren

Et magasin fra HimalPartner

Nr. 5/2015 Årgang 77

**Nepal har fått
sin grunnlov!**

HimalPartner
www.himalpartner.no

HimalPartner

HimalPartner (tidl. Tibetmisjonen), startet 19. november 1938, bygger på Bibelen og Den evangelisk lutherske bekjennelse. Formål: "Gjennom ord og tjeneste å bringe evangeliet til tibetanere, nepalere og andre folk i Himalaya-regionen." Utsendingene er engasjert i administrasjon, helsearbeid, undervisning, jordbruk, kraftutbygging, samt distrikts- og industriutvikling. «Himal» betyr fjell på nepali og sanskrit-relaterte språk.

HIMALPARTNER

Postadresse: Postboks 6646, St. Olavs Plass, 0129 Oslo
Besøksadresse: Linstowgate 3, 0166 Oslo
Telefon 22 76 90 10
E-post: post@himalpartner.no
www.himalpartner.no
Organisasjonsnummer: 952555103
Bankgironummer: 3000 15 47107

HIMALPARTNERS STYRE OG ADMINISTRASJON:

Landsstyrets leder: Arne Kjell Raustøl
Administrasjon:

Heidi Westborg Steel, generalsekretær; Terje Holmedahl, informasjonsleder; Lene Birgitte Bjølverud-Rødningby, økonomi- og administrasjonsleder; Silje Gunnlaug Yun Eng, prosjektrådgiver; Linda Ekerhovd, ungdomsarbeider og administrasjonskonsulent (vikar); Peter Grubyi, prosjektkoordinator – næring og Ingunn Røse Høybråten (permisjon)

Utsendinger:

Nepal: Anne og Geir Kippenes, Eldrid Brekke, Mirjam Bergh, Ragnhild og Tore Skeie.

Kina: 4 utsendinger

TIBETANEREN

Ansvarlig redaktør: Terje Holmedahl
Opplag: 2.700
Abonnementspris: Gratis
Forsidefoto: Terje Holmedahl
Grafisk design og trykk: GRØSET™

Redaksjonen avsluttet
19. oktober 2015.

LEDER

Terje Holmedahl,
Redaktør

Egenhet, enighet og enhet

Hva skal til for å lage en grunnlov? Det har vi lurt på når vi har fulgt Nepals kronglete prosess gjennom sju år. Hvordan kunne det skje på noen få måneder nå i 2015?

Den ene tidsfristen etter den andre har kommet og gått uten at noen grunnlov kunne vedtas. Hver gang strandet det på at en mektig person, et parti eller en fraksjon i et parti som ikke fikk den plass eller makt de mente de skulle ha.

«Enig og tro til Dovre faller!» Det er det viktigste sitatet fra Eidsvoll 1814 og det ble gjentatt til stadighet i 200-årsjubileet. Nå er det kanskje et stykke dit for politikerne i Nepal, men det ser ut som de bestemte seg i etterkant av jordskjelvkatastrofen at «nå må vi stå sammen for å gjenreise landet vårt!» De har beveget seg fra sin egenhet til en nødvendig enig-

het, mens det kanskje gjenstår noe før vi kan snakke om enhet mellom nepalske politikere.

De inngikk noen viktige og nødvendige kompromisser og fikk gitt landet sitt en grunnlov den 20. september.

Vi må regne med at politikerne fortsetter sitt spill og sine maktkamper. Nå gjenstår det å se om statsminister Oli har tilstrekkelig støtte og får arbeidsro nok til å føre Nepal i riktig retning i denne vanskelige tiden. Det må bli ro rundt føderalismen og forholdet til India må normaliseres.

Det må også skje noen avklaringer med hensyn til hva det innebærer at Nepal skal være en sekulær stat, der det er straffbart å «konvertere» noen.

Vi følger landet i spenning og omslutter alle involverte i våre bønner.

VI TAKKER FOR...

- At Nepal endelig har fått sin etterlengtede grunnlov
- Kvinnene på Averøya, som har hatt brukmarked og for de andre foreninger og lag som arbeider trofast for HimalPartner.
- Laura og Øystein Ådland, volontører i Pokhara

VI BER FOR...

- All uro som reaksjon på grunnloven, indisk blokade, uro blant folk i grenseområdene
- Situasjonen for religiøse minoriteter og for etniske minoriteter som opplever at deres rettigheter ikke er godt ivarettatt i grunnloven.
- Bethesda, ressurscenter for sjelesorg og lederopplæring, for Ramu og Ram, som har fått nye lederoppgaver og for Bashu og hans arbeid. (se side 6 – 8).
- Nye medarbeidere, Linda (side 9) og Peter (side 5)
- Situasjonen for befolkningen i Yushu, der en ny by er oppstått etter jordskjelvet i 2010 (side 18)
- Alle i Nepal og i Tibet/Kina som opplever stigmatisering, diskriminering og manglende respekt fordi de har mentale lidelser, og for alle som står på deres side i kampen for deres rettigheter.
- Arbeidet med gjenoppbygging og traumehjelp i etterkant av jordskjelvkatastrofen
- «Himalayafolket» - for mennesker i Nepal som er berørt av jordskjelvkatastrofen, som har mistet sine kjære, som har mistet hus og hjem, som er traumatisert, er redde og deprimerede

Ram Prasad Pandey
Acting Business Manager

Varm helsing frå landet i Himalaya

Kjære lesar!

Eg har tent Herren gjennom Bethesda i ca 5 år, nesten sidan det vart registrert i 2010. Då eg blei tilsett, var det berre ein jobb for meg. Seinare forstod eg at eg var del av eit spesielt team. Eit team med ein stor og viktig påverknad på kyrkja sin indre vekst.

Den kristne kyrkja i Nepal veks raskt. Den store auken i talet på kristne krev eit sterkare leiarskap. Dette er ei utfordring. Pastorar og leiarar strevar med å møta behova for sjelesorg i kyrkjelydane. Det vi i Bethesda gjer, er å utrusta dei betre til det arbeidet dei allereie står i. Dei får opplæring i bibelske prinsipp og psykologiske metodar til å utøva sjelesorg.

Både som kristen og lek leiar i ei lokal kyrkje i nesten ni år, har eg observert sjelesorgspraksis i nepalske kyrkjer. Ofte byggjer praksis meir på nepalsk kultur enn på bibelske prinsipp. Når ein i kyrkjelyden fell i synd, har leiara tendens til å døma vedkomande. På same måten, dersom ein kristen kjem i ei krise eller opplever tap i livet, får han besøk og blir bedt for. Men dersom vedkomande tydeleg viser at han sørgjer over det som har skjedd, kan han bli møtt med fordøming.

I kyrkjer der ein finn denne praksisen, er undervisninga til Bethesda

utfordrande. «Kyrkjene kunne sett annleis ut i dag dersom vi hadde fått denne undervisninga for nokre år sidan,» seier nokre av deltakarane på kursa våre. Det er oppmuntrande for oss når deltakarar uttrykkjer at det dei lærer er nyttig, og vil bruka det i sine kyrkjelydar.

Mange leiarar les og forstår Bibelen bokstaveleg. Dei praktiserer og underviser at vi ikkje skal vera saman med, eller ha vener, som ikkje kjenner Gud. Bethesda tilbyr ei balansert undervisning utifrå Guds ord som oppmuntrar oss til å vera «lys og salt» i verda og æra Gud gjennom det. Å sjå vår eigen kultur gjennom eit bibelsk lys og elska naboen vår som oss sjølve, er ein nøkkel til å minska avstanden mellom kyrkja og samfunnet elles.

Vi drøymde om at Bethesda kunne bli eit senter til helbreding for kyrkjene i Nepal, og eit ressurscenter for pastorar og leiarar når dei treng det. Det er dette som no skjer!

Ram Prasad Pandey

*Acting Business Manager
Bethesda International Language and
Leadership Development Centre Pvt.
Ltd. Pokhara Nepal*

Til norsk ved Ragnhild Skeie

INNHOLD

Mental helse

- 6 | Bethesda i en overgangstid
- 9 | Ramu Rayamajhi - assisterende daglig leder i Bethesda
- 10 | Psykisk helse er viktig
- 11 | Stor mangel på ekspertise

Nepal

- 4 | Historisk i Nepal
- 8 | Bashu Dev – språklærer og administrator
- 12 | Hindukongen skapte misjonsstrategien
- 13 | Dåpslaurdag i Nepal

Tibet/Kina

- 18 | Det glemte jordskjelvet

Norge

- 4 | Hoftun er et forbilde
- 9 | Med hjerte for de svakeste
- 16 | Kjemper mot salg av jenter
- 20 | Kreativitet og engasjement

Forskjellig

- 2 | Leder
- 3 | Kjære lesar
- 16 | Livslyrikk
- 14 | Panorama
- 14 | Generalsekretæren har ordet
- 19 | Til ettertanke
- 19 | På blokka

HISTORISK I NEPAL

Dei siste vekene har me opplevd nepalsk historie. Landet fekk sitt «17. mai 1814» denne månaden. Eg sit i Pokhara, neststørste byen i Nepal. Her har me vore sidan først i september. Og me har hatt det fint på alle vis, trass i både varme og høg luftfukt i monsuntida.

Av Øystein Ådland, Pokhara.

Og så fekk me oppleve at Nepal skreiv historie. Onsdag 16 september gjorde grunnlovsforsamlinga vedtaket om den nye grunnlova. Vedtaket vart gjort med 507 stemmer for og berre 25 stemmer imot. Nokre heldt seg rett nok borte frå voteringa i protest. Sunday 20 september var sjølve «17. mai-dagen». Då vart grunnlova undererteikna.

Ein føderal, demokratisk republikk

«Vi har godkjent ein føderal, demokratisk republikk, og det er ikkje ei daglegdags hending,» seier leiaren for Maoistpartiet UCPN til avisa The Kathmandu Post. Sjølv om det er dei som alt no har starta argumentasjon for endringar av konstitusjonen, er dette den rådande oppfatninga mellom folk flest i dette lan-

det, som eigentleg har venta sidan 1948 på ein slik demokratisk konstitusjon. Regjeringa hadde lyst til denne sundagen og måndagen som offentlege høgtidsdagar med markeringar over heile landet. Nokre demonstrasjonar og trefningar vart det desse dagane, men etter det avisene skreiv, vart ingen drepne i samanstøytane. Og det var festlege markeringar mange stader rundt om i landet.

Hoftun er et forbilde

Peter Grubyi er 52 år, adventist og pastorsønn, vokste opp i Moldova, er ukrainer, snakker russisk, norsk gift og har to voksne barn. Slik er kortversjonen av hvem HimalPartners sist ansatte er.

Tekst: Terje Holmedahl

Peter begynte 7. oktober i en 80 prosent stilling som prosjektkoordinator, næring. Han har bodd i Norge siden 1989 etter å ha møtt sin norske kone i Moskva, der hun studerte. På nittitallet studerte han økonomi, administrasjon og statsvitenskap i England og historie og østeuropa-kunnskap i Norge. På slutten av nittitallet eta-

blerte han et teknologiselskap her i landet, sammen med to ingeniører. De ville drive med forskning og utvikling. De fikk snart oppdrag hos store internasjonale selskaper og arbeidet med skipsteknikk, oljeteknologi og forflytning av væsker.

Siden 2010 har han hovedsakelig jobbet i ett av spin-off-prosjektene der mye av virksomheten skjer i samarbeid med et selskap i Texas.

Betatt av Nepal

I 2013 var han og kona med et dansk reiseselskap på trekking i fjellene i Nepal. De var helt oppe i 5.550 meters høyde og ble godt kjent med sherpane og andre fjellfolk som de vandret sammen med i tre uker.

- Jeg ble så betatt av den fantastiske naturen og de vennlige og varme menneskene, sier han. Samtidig ble jeg slått av den utrolige fattigdommen jeg så. Al-

Faksimile av Kathmandu Post 17. september – dagen etter av vedtaket vart gjort i Kathmandu

Ein konsekvens av mangel på drivstoff: Mindre busstrafikk, overfylte busssar, og er det ikkje plass inne, er det alltid plass på taket. Slik har det alltid vore, men meir av det no.

Ein sekulær stat

Det er første gongen i landet si historie at ei grunnlov har vorte skriva og vedteke av ei forsamling av valde representantar av folket. Politiske leiarar uttaler at dette er det største dei har opplevd i si politiske karriere. Avisene fortel om gledesscener i forsamlinga etter vedtaket. Landet skal no vera ein føderal demokratisk republikk.

Det tidlegare hinduistiske kongedømmet er borte for alltid, meiner fleirtalet. Her ligg kimen til usemje i dag, og vil nok vera slik i lang tid frametter. Eit av punkta i grunnlova som vert diskutert, er at landet skal vera «ein sekulær stat». Ulike grupper legg gjerne sitt innhald i omgrepet, og ikkje minst sterke

røyster mellom hindu-politikarar meiner dette er å bryta med det som har vore og må vera Nepal: ein hindu-stat. Draumen er at verdas einaste hindustat skal vera nett Nepal. No er det vedteke at landet skal vera ein sekulær stat. At mindre grupper då vil gjera dette om, eller vil opptre som om dette ikkje står, gir grunn til uro. Historia i dette landet syner at slikt kan skapa både ugreie og opptøyer. Meir enn 40 menneske har misst livet berre siste året som resultat av slike opptøyer.

India blokkerer grensa

Det internasjonale samfunnet pustar letta ut over at grunnlova endeleg er på plass i Nepal. Eit land er unntaket:

India. Alt same dagen grunnlova vart vedteken gav landet uttrykk for at dei lika lite det dei omtala som «innslag av vald med død og skader som resultat i regionar i Nepal som grensar til India. Dette som følge av kunnjeringa av konstitusjonen.» Seinare har dei også uttrykt uro over situasjonen for indisk næringsliv, serleg transportørar i desse regionane. Kva som eigentleg ligg under det som etter kvart vert opplevd som grenseblokkade frå India si side, er vanskeleg å seia. I uttale til media seier indiske leiarar at Nepal kunne unngått dette ved at det politiske leiarskapet tok nødvendige steg og gjorde det som skulle til for å unngå uro. Resultatet kjenner alle i Nepal på no: mangel på oljeprodukt, først og fremst drivstoff. Drosjer, busssar og privatbilar får kjøpa sine kvotar. Dei strekk ikkje til.

Me skulle praia ei drosje. Haldeplassen som brukar vera full av bilar og sjåførar har tidlegare vore ein plass for ein prat. No var det tomt. Ei drosje med to passasjerar stogga. Kva me skulle? Me sa det. «OK, eg tek dykk med. Eg har plass til ein til.» Det har me ikkje opplevd før. Slike utslag kan drivstoffmangelen få. Storpolitikk på lokalplanet på ein drosjehaldeplasse.

(Kjelde: *The Kathmandu Post, Kathmandu*)

lerede da tenkte jeg at det skulle være godt grunnlag for næringsutvikling og bedre livsvilkår i Nepal. Dette har ikke sluppet taket i meg.

Før han søkte stillingen, leste han boken «Kraftverket», om Odd Hoftuns utrolige liv og livsverk i Nepal. Dessuten hadde han en erfaring i bagasjen, som han hadde tenkt på som et sidespor, men som nå ble som et signal for han. Underveis i karrieren var han engasjert av en regional regjering i Russland i kartlegging av kraftressurser og planlegging av kraftverk i Kaukasus.

Ydmyk

- Ganske ydmyk sendte jeg inn min søknad. Jeg tenkte at jeg kanskje kan bidra til å bygge videre på det grunnlaget som Odd Hoftun la. Det er noe å leve opp til, for Hoftun er en imponerende per-

sonlighet som utrettet langt mer enn et menneske normalt kan få til.

- Hva tenker du om HimalPartners fokus på næringsliv og entreprenørskap?

- Det er mange eksempler som viser at «hjelp til selvhjelp» er den beste form for bistand og at den virker i lengden. Vår utfordring er å finne en «fiskestang» for dem det gjelder, slik at de kan tjene til sitt levebrød på egen hånd.

Hoftun ga ikke bort penger til de fattige, men det han gjorde, å gi el kraft og lys i de tusen hjem, har tusen ganger større innvirkning på det lokale samfunn.

Likedan - det å involvere og løfte de lokale, slik det skjedde da Butwal Technical Institute ble etablert, betyr fortsatt mye for utviklingen av Nepal.

Utfyllende størrelser

Han ser mange fordeler med at han skal

ha en fot i HimalPartner og én i stiftelsen «Hjelp til selvhjelp Nepal». Det er utfyllende størrelser, som ikke er lett å skille. Denne dobbeltrollen gir mulighet for å ta med organisasjonens stolte 77 år lange historie og videreføre og videreutvikle tenkningen.

- Vi har god grunn til å være stolt av organisasjonen, sier Peter.

Han håper han evner å forstå samarbeidspartnere i Nepal og kunne sette seg inn i deres verden.

- Jeg har jo selv en flerkulturell bakgrunn, sier han.

Bethesda i en overgangstid

Det er mandag ettermiddag. En ny uke har begynt og jeg hører lyder utenfor i korridoren. Språkstudenter kommer inn gjennom hovedinngangen, men på denne tiden av dagen er det nye misjonærer som kommer for å lære nepali. De forsyner seg med te eller kaffe og venter på tur. Av og til kommer noen nepalere og spør forsiktig om det er her vi har engelskundervisning. Det er det.

Tekst: Mirjam Bergh, daglig leder i Bethesda, Pokhara
Foto: Mirjam Bergh og Øystein Ådland

De blir møtt av Basudev, hovedlærer på språkskolen, får et formular å fylle ut og blir intervjuet for å bli plassert i en klasse på passende nivå. Foran meg sitter Ram Prasad Pandey og jobber intenst med tall og noe som jeg ikke vet helt hva er.

Nye krav til kompetanse og lederskap

Bethesda har vokst og blitt en, om ikke stor, men i hvert fall sammensatt organisasjon med en stab på 15. Kjernevirksomheten er den delen av Bethesda som jobber sammen med kirkene for å oppgradere ledernes kompetanse i sjelsoorg og åndelig veiledning. Så er det språkskolen, som strever med å bli det

vi håper, en inntektskilde som kan bære underskuddet i kjernevirksomheten. Dette krever kompetanse også innenfor administrasjonen, og i mai måned oppgraderte vi vår kontorsjef, Ram Prasad Pande, til Business Manager. Ram er dyktig og lærenem, og har vokst under ansvaret, men trenger opplæring i blant annet markedsføring. Han får god oppfølging av Krishna Adhikari, min økonomiske rådgiver.

Etter jordskjelvene og alt som fulgte med dem har vi begynt å komme tilbake til normaltstanden, om det finnes noe slikt i Bethesda. Det er stadig noe nytt på gang. Det siste året har vi jobbet intenst med å finne en ny leder, siden jeg etter planene vil gå inn i pensjonistenes

rekke i april neste år. Til slutt søkte en av våre egne stabsmedlemmer, Ramu Ray-amajhi, som har jobbet med oss i tre år og nå er feltkoordinator. Fra midten av november går han inn i en nyopprettet stilling som Associate Managing Director for å jobbe sammen med meg fram til jeg slutter til våren. Han vil da etter planen bli oppgradert til Managing Director og ta over lederskapet.

Nye språklærere på plass

Vi har de siste månedene kurset og ansatt tre nye språklærere som, sammen med de fire vi har fra før, skal undervise en stor gruppe nye misjonærer i nepali denne høsten. I tillegg har vi tre språklærere som underviser i engelsk

konversasjon. I engelskundervisningen har vi også stor nytte av volontører fra Norge og andre land, som kommer for tre måneder eller lenger. Det hjelper både på økonomien og tilstrømningen av studenter. Denne høsten har vi Laura og Øystein Ådland her. Laura, som er pensjonert engelsklærer, er volontør på språkskolen. Øystein hjelper til på alle mulige områder. Blant annet har han hatt gode veiledningssamtaler med noen i staben.

Et service- senter i Tansen

Fra starten har vi hatt en visjon om å få til et service-senter i sjelesorg, dvs et sted dit de kirkeledere som har blitt kurset av Bethesda i sjelesorg kan henvise mennesker med behov for mer avansert sjelesorg enn det de selv kan gi. Det kan også omfatte mennesker med mentale helseproblemer. Siden november i fjor er Dr. Binasing Gurung i en treårig psykiatriutdanning, som vår stipendiat. Hun vil bli ferdig psykiater i 2017 og den første kristne psykiateren i Nepal. Bina vil, i følge en avtale, bli ansatt av misjonssykehuset i Tansen. Bethesda er registrert under Industriministeriet og kan ikke ansette helsepersonell. Avtalen innebærer at vi kan kjøpe Binass tjenester fra sykehuset når det trengs. Vårt "Referral Center" vil altså bli plassert i Tansen, og blir den tredje av de fire avdelingene i Bethesda som kommer i funksjon; altså kurs, retreat, «referral» og forskning.

I Tansen er det fire kirkeledere som har gått igjennom en sykehusbasert sjelesorgutdanning og har fått sertifikat som er akkreditert fra et sjelesorgsinstitutt i India. På service-senteret skal de tilby sjelesorg på høyere nivå. De vil bli veiledet og kurset av en irsk psykoterapeut, Dr. Stephen Coulter, som arbeider med United Mission to Nepal (UMN). Både Dr. Coulter og vi ser Guds ledelse i at han er på riktig sted til rett tid og at UMN låner ham ut til oss. Vi håper å kunne innvie sjelesorgsenteret i Tansen som en underavdeling til Bethesda i mars neste år.

Bethesda har til nå ikke selv drevet med sjelesorg. Vi er et kompetanse-senter og arbeider for å utruste de som faktisk gjør det, med eller uten formell opplæring. Dette blir første gangen vi har en mulighet å starte et senter som skal tilby sjelesorg, noe det er stort be-

Nyansatt nepalilærer Anmol underviser australske Naomi.

Laura Ådland med to av fem studenter. De tre andre i gruppen kom ikke fram på grunn av drivstoff-blokaden.

Tre av de mest sentrale i Bethesda har lunsj-pause; fra venstre Christina, Robert og Ramu.

hov for. Ikke minst har jordskjelvkatastrofen skapt oppfølgingsbehov hos mange av de rammede og traumatiserte nepalerne. Takk for at dere er med og ber for dette initiativet.

Utfordringer i et «post-earthquake Nepal»

Fra forskning i andre jordskjelvområder vet vi at vi i årene som ligger foran må regne med økt frekvens av depresjoner, selvmord, alkoholisme og andre psykiske helseproblemer. Bethedas grunnkurs i sjelesorg behandler disse problemene ganske grundig. Der vi har hatt hele kursopplegget over en tidsperiode på et år, vil det være en gruppe ressurspersoner som vet mer om disse problemstillingene enn de fleste andre i omgivelsene. Vi har derfor konkludert

med at det beste vi kan gjøre i et «post-earthquake Nepal», er å gjøre det vi allerede gjør og bygge opp vår egen kompetanse og kapasitet så mye vi kan i de neste månedene.

Det er ikke enkelt å rekruttere medarbeidere som kan være kursholdere i Bethesda siden counselors, eller sjelesørgere, er en yrkeskategori som det fortsatt ikke finnes mange av i Nepal. De siste månedene har vi ansatt Robert Tamang og Suchita Rai. Robert er pastor på deltid. Han er dyktig og godt igang med å undervise i kursene. Suchita Rai er nyansatt, men en moden kvinne med erfaring fra undervisning og en genuin interesse for sjelesorg.

Mirjam Bergh

Bashu Dev – språklærer og administrator

**«Spør Bashu Dev!»
Spørsmåla svirrar. Det gjeld klassar, det gjeld studentnamn, det gjeld elevlister, det gjeld lærebøker. Spørsmåla er mange. Og svaret er oftast: «Spør Bashu Dev!»**

Tekst og foto: Øystein Ådland

Den unge engelsklæraren har vore leiar for språkundervisninga ved Bethesda i om lag tre år. Til Bethesda kom han frå arbeid i INF (International Nepal Fellowship), den eldste felleskristne organisasjonen i Nepal. Han likar å undervisa, men det er tydeleg å sjå at han også set pris på arbeidet med å organisera undervisninga for lærarane ved Bethesda. Og det skjer med smil og rungande latter.

Miste alt

Bashu Dev kjem frå ein landsby om lag 3 timars reis frå Pokhara. Der har han framleis heimen sin. Eller rettare: hadde. Då jordskjelvet ramma Nepal, miste

Bashu Dev alt av hus og heim. Men heile familien, fleire generasjonar, kom uskadd frå ulukka.

«Me miste alt, men alle overlevde, det var det viktigaste». Når berre monsun-tida er over, går han i gang med bygging, denne gongen i Pokhara. Slik kan han sleppe vekependlinga han har hatt til no. Og for dei to borna, som etter kvart skal ta til på skule, vert det lettare med skuletilbod i nærleiken av byen. Familien gler seg til å starta på ny plass. Bashu Dev er ein av dei heldige som har fast arbeid med fast inntekt, og med høve til å byggja opp att det dei miste under jordskjelvet. Også kona hans er lærar, men reknar med det vil verta vanskeleg med ny jobb med det same på den nye plassen. I løpet av våren skal den nye heimen vera innflyttingsklar.

Språkopplæringa har eigenverdi

Språkundervisninga har m.a. til mål å skaffa økonomi for sjelesorgarbeidet ved Bethesda. Bashu Dev kjenner seg ikkje mindreverdig i den samanheng. Han opplever at språkopplæringa har eigenverdi, både for studentane, og for leiinga ved Bethesda. Det er i alle høve noko som skaper positiv kontakt

med folk utanom dei kristne kyrkjene. Og nepaliundervisninga er viktig for misjonstilsette og hjelpearbeidarar som treng å læra nepali.

Bashu Dev er hindu, men heile sitt yrkesaktive liv har han arbeidd for kristne institusjonar. Han har ikkje opplevd vanskar med det, korkje i landsbyen sin, på Bethesda, eller i samband med aktivitetar han er med på i regi av Bethesda. Sterkt opplevde han det då han saman med Bethesda-tilsette var i heimbyen sin i samband med tiltak etter jordskjelvet.

Ramu Rayamajhi - assisterende daglig leder i Bethesda

Fra midten av november går Ramu Rayamajhi inn i en nyopprettet stilling som Associate Managing Director i Bethesda. Fram til Mirjam Bergh slutter til våren, vil han arbeide sammen med henne. Planen er at han da blir oppgradert til Managing Director og tar over lederskapet i selskapet.

Ramu Rayamajhi (41 år) er teolog og ordinert pastor og har arbeidet for Bethesda i nærmere tre år som kursleder på deltid, det siste året også som feltkoordinator.

Han sier nå opp stillingene som pastor og rektor for en barneskole og flytter til Pokhara. Kona, Ranjana og barna, en sønn på 14 år og en datter på 17 vil flytte

etter om ett år.

Ramu har en genuin interesse for sjelesorg og har en treårig utdanning (Master Degree) fra Filippinene der både han og Ranjana studerte sjelesorg, blant annet.

Med hjerte for de svakeste

Linda Ekerhovd er vikar i stillingen som administrasjonskonsulent og ungdomsarbeider. Linda har et hjerte som brenner for de svakeste. Derfor er hun frivillig i Røde Kors, der hun blant annet møter noen av de mange flyktningene som kommer til Norge for tiden. Hun sitter i styret for «En dag», en organisasjon som arrangerer en årlig markering mot menneskehandel.

Tekst og foto: Terje Holmedahl

Linda er 29 år gammel, bor i Oslo og går i menigheten United. Hun er født i Bergen og har bodd mesteparten av oppveksten på Sørlandet. Hun har en Bachelor-grad i teologi og ledelse på Høgskolen i Staffeldtsgate. Da hun var volontør for Normisjon i Ecuador ett år, oppdaget hun sitt store engasjement for bistand. Hun dro hjem og tok en Bachelor i religion og samfunn på MF og fulgte opp med en master i Religion, Society and Global issues.

- Masteroppgaven jeg skrev, var om menneskehandel i Norge, med fokus på kvinner utsatt for seksuell utnyttelse. Ofre som ble intervjuet var mest nigerianere, sier hun, men også representanter for hjelpeapparatet ble intervjuet, for å se på hvordan behov og tiltak passer sammen.

Er gjerne volontørturist

Før Linda kom til HimalPartner, jobbet hun på Gå Ut Senteret i Hurdal, som linjeleder for «Global disippel». På en tjenestereise til Kambodsja første året besøkte hun et krisesenter for kvinner og ble veldig engasjert i menneskehandelen-problematikken.

Hun elsker å reise, helst utenom de vanlige turistrutene og liker å «gjøre ting» der hun kommer, for eksempel jobbe frivillig et sted i en måned.

Vise Guds kjærlighet gjennom handlinger

Hun liker godt å jobbe i HimalPartner.

- Jeg fant ut under intervjuet at vi tenker likt om misjon. Jeg har sett for meg å jobbe med bistand og utvikling i en organisasjon der det er rom for å være kristen. Her får vi vise Guds kjærlighet gjennom handlinger.

Hun hadde hørt mye bra om Himal-

Partner og nå når hun har vært her noen uker, har hun fått bekreftet at kvalitet og høy faglig kompetanse er noen av særpregene.

Hun er imponert over å oppdage de mange trofaste vennene som støtter så helhjertet opp om arbeidet.

Engasjement – en ressurs

- Hvordan kan du anvende din erfaring til beste for organisasjonen?

- Jeg håper at min erfaring med å jobbe med svakerestilte og sårbare, kan komme til nytte i HimalPartners strategiske tenkning rundt hvordan vi kan hjelpe videre. Behovene til folk endrer seg og vi må hele tiden spørre oss hvordan HimalPartner best kan svare på behovene i Himalaya.

Ellers tenker jeg at mitt engasjement og mitt ønske om en bedre verden er en ressurs i jobben jeg nå har. Og så ser jeg at mine erfaringer med event-jobbing er noe som det er behov for. Jeg gleder meg til sommerstevnet 2016!

Frihet og tillit

- Hva liker du best i jobben din?

- Jeg liker godt kulturen på kontoret. Her er det frihet, rom for å komme med engasjementet sitt og gjøre nye ting. Vi har tillit til hverandre.

Ellers synes Linda det er veldig givende å ha mye kontakt med mennesker, samtidig som det er gøy å lære nye ting og jobbe med regnskap og tall.

Illustrasjonsfoto: Hans Kristian Maridal

Katastrofer øker forekomsten av psykiske lidelser (Foto: UMN)

Psykisk helse er livsviktig – for alle overalt

Det er overskriften over innlegget signert Ragnhild Dybdahl og Marianne Monclair på Norads fagblogg i anledning Verdensdagen for mental helse.

Tekst: Terje Holmedahl

De skriver:

Verdens helseorganisasjons fokus for årets markering av verdensdagen var «verdighet og respekt». Over hele verden blir mennesker med psykiske lidelser utsatt for grove brudd på menneskerettighetene. Årsakene er ofte stigmatisering, kunnskapsløshet, manglende ressurser og dårlige systemer.

Mennesker blir utsatt for vold, tortur og drap på grunn av en psykisk lidelse. Mennesker står i lenker, blir brent, blir slått, voldtatt, gjemt bort eller på andre måter offer for smerte, nedverdiggelse eller dårlig behandling. Deres lidelser er forbundet med skam og manglende kunnskap, og behandlingstilbudet er dårlig.

Enorm sykdomsbyrde

God psykisk helse er en grunnleggende faktor for positiv utvikling i alle livets faser.

Psykiske lidelser utgjør en enorm sykdomsbyrde i verden, og millioner av mennesker har psykiske problemer. Verdens Helseorganisasjon, WHO, anslår at 400 millioner mennesker lider av depresjon alene. Hvert 40. sekund begås et selvmord. De fleste lidelsene kan forebygges og behandles. 23 prosent av tapte leveår på grunn av uførhet skyldes psykiske lidelser og rusmisbruk. Psykisk helse angår hele verden. Det utgjør samfunnets «mentale kapital».

Store kostnader for samfunn og enkeltpersoner

Manglende forebygging og behandling har enorme menneskelige og økonomiske kostnader. Ikke bare for enkeltpersoner, men også for familier, samfunn, utvikling og fattigdomsbekjempelse.

I det siste har dette vært ekstra tydelig med den enorme humanitære katastrofen som utspiller seg rett utenfor vår egen stuedør. Antall mennesker på flukt fra krig, krise og konflikt utgjør et stadig økende antall. De fleste som rammes av psykiske lidelser bor i utviklingsland og land i krise. De samme landene har oftest dårlig helsevesen og liten eller ingen tilgang til helsepersonell med kompetanse innen psykisk helse.

Katastrofer øker forekomsten

Konflikt og humanitære katastrofer øker forekomsten av psykiske lidelser. Det krever ekstraordinær innsats, både på den forebyggende delen og tilgang til behandling.

Manglende utdanning, vold og overgrep i hjemmet utgjør også en betydelig risikofaktor. Dette rammer i stor grad kvinner og barn. Alt dette forsterkes i en flyktningssituasjon.

Så langt Norads fagblogg.

Global mental helse

HimalPartner fikk i 2012 fagutviklingsmidler fra Digni for å arbeide med Global mental helse. Dette førte blant annet til opprettelsen av «Nettverk for Global mental helse» i Norge og tilsvarende i Nepal og setter sitt preg på HimalPartners prosjektportefølje, så vel som enkeltprosjekter.

I anledning Verdensdagen, den 10. oktober, hadde HimalPartner et miniseminar og inviterte med seg ansatte, landsstyret og frivillige ut i byen for å markere dagen. De delte ut flyere med informasjon, boller for et varmere samfunn og Läkerol, «We make people talk». Det ble mange hyggelige møter med folk i solen på Rådhusplassen. På spørsmål om folk visste om Verdensdagen, var det merkbart flere som kjente til det enn ved fjorårets markering.

Stor mangel på ekspertise

På 10. oktober, Verdensdagen for psykisk helse, var ansatte og frivillige fra HimalPartner på Rådhusplassen. De delte ut flyere med informasjon, boller for et varmere samfunn og Läkerol, «We make people talk». En av dem som var med er psykiater Dr. Rishav Koirala fra Nepal.

Tekst: Terje Holmedahl

Foto: Veronika Gundersen

Dr. Koirala er kommet til Norge for å ta en doktorgrad i psykiatri. Han skal være her i ett år før han skal arbeide videre i to år med tema «traume» i Nepal før doktorgraden kan avsluttes.

I Nepal var han såkalt «Focal person», en slags spesialistkontakt, på mental helse for Verdens helseorganisasjon (WHO). Han arbeidet også med samfunnspsykiatri og drev et rehabiliteringssenter for rusmisbruk parallelt med undervisning som assisterende professor.

- Er 10. oktober en viktig dag i Nepal?

- Ja, jeg ble oppmerksom på Verdensdagen for psykisk helse først etter at jeg kom inn i psykiatrien. Dagen markeres hvert år av de fleste organisasjoner og institusjoner som arbeider med mental helse i Nepal. Det ser ut til at folk flest er blitt mer oppmerksom på denne dagen og setter pris på at det blir fokusert på.

Stor mangel på ekspertise

- Hvilke behov er det for ekspertise i Nepal etter jordskjelvet?

- Nepal har veldig få eksperter innenfor mental helse. Det er mangel på både psykiatere og psykologer. Vi har få som kan bruke psykoterapi og generelt er tilbudet svært mangelfullt for mennesker med mentale lidelser. Ikke bare mangler Nepal eksperter, vi har heller ikke sosialarbeidere med tilstrekkelig kompetanse til å skape bevissthet rundt mental helse i befolkningen.

Behovet har eksplodert

Nå etter jordskjelvet har plutselig behovet for hjelp på disse områdene eksplodert. Men siden vi mangler ekspertisen, har verken myndighetene eller private

Psykiater Rishav Koirala fra Nepal

organisasjoner kunnet møte utfordringene rundt i landet. Nettopp derfor er det viktig å bistå medisinsk personell til å utvikle kompetanse på dette området. En intervensjonsguide for et opplæringsprogram, utarbeidet av WHO, er implementert i Nepal.

Mange organisasjoner tok initiativ til å møte de psykososiale sidene etter jordskjelvene og satte i verk gode tiltak.

Protestene etter grunnloven et politisk spill

- Hva tenker du om det som skjer i Nepal etter at landet fikk sin etterlengtede grunnlov?

- De negative reaksjonene på grunnloven er egentlig ikke uventet. Vi må forstå at ingenting er perfekt. En grunnlov som ble vedtatt med 90 prosent av stem-

Verdensdagen på Rådhusplassen

mene kan ikke være en dårlig grunnlov. Der er paragrafer som nok trenger både forbedringer og korrigeringer, dette må skje etter hvert. Protestene vi nå ser tror jeg er mer et politisk spill. Det ødelegger blant annet for den viktige debatten om minoriteter og deres rettigheter, som det burde dreie seg om.

Hindukongen skapte misjonsstrategien

– Dersom vi skulle startet misjons- og bistandsarbeid i dag, hvor og hvordan ville vi gjort det? Øyvind Eggen utfordret i Vårt Land norske misjonsledere til å stille seg et slikt spørsmål med tanke på den virkeligheten norsk misjon lever i. Eggen, med bakgrunn i misjonsbevegelsen, er fagdirektør for evalueringsavdelingen i Norad. Det kom flere interessante kommentarer på hans utspill, både fra Vårt Lands sjefsredaktør, fra Dignigeneralen og i alle fall to misjonsgeneraler. Bildet er fra United Mission to Nepal sitt 60-årsjubileum i fjor.

Tekst: Terje Holmedahl

Før jeg begynte i HimalPartner, hadde jeg forskjellige lederstillinger i Santalmisjonen og Normisjon, blant annet som landdirektør i Bangladesh og i Aserbajdsjan. Jeg har erfaringer fra den tiden som gjør meg stolt og det er ting jeg gjerne skulle gjort annerledes. De siste årene, som HimalPartner-ansatt, har gitt meg innsikt i og stor tro på den måten denne lille, nyskapende organisasjonen arbeider.

Varige spor i Nepal

Vi har et ensidig fokus på Himalaya og klorer oss fast i kallet til Tibet, der vi er til stede i tro mot visjonen om å være et redskap for Guds kjærlighet gjennom våre prosjekter.

I Nepal kan vi slå fast at vi har satt varige spor, og fortsetter med det. Vi kan nevne stikkord som vannkraftutbygging, teknisk fagskole og, i nyere tid, mental helse. Likevel, selv om vi kan vise til store resultater, har vi ingen «fel-

tadministrasjon» eller tung infrastruktur. Vi arbeider, som navnet tilsier, i partnerskap med lokale organisasjoner og aktører. Det gir oss noe av den fleksibiliteten som Eggen etterspør. Normalt har våre utsendinger en prosjektstilling inn mot partnerne og er ikke ledere. Det er partnerorganisasjonene som eier prosjektene. Det å bygge deres kompetanse og oppmuntre de lokale lederne blir en dyd av nødvendighet.

En glipe på døra til Nepal

Den nepalske kongen Tribhuvan Bir Bikram Shah skal ha mye av æren for denne vellykkede strategien. Noen vestlige indiamisjonærer hadde vært i Nepal for å studere fuglelivet på to ekspedisjoner både i 1949 og i 1951-52. En av dem var nordmannen Robert Bergsaker. Der de kom i landsby etter landsby, der det aldri hadde vært utlendinger, ble de tatt godt imot, spesielt legen, som i møte med de store helsemessige utfordrin-

gene folk levde med, behandlet dem med helsemessig faglighet og kristen diakonal holdning. Det var etter dette besøket kongen av Nepal tok kontakt med gruppen og spurte om de kunne forestå oppbyggingen av et helsearbeid i landet. Men 1) de måtte ikke drive med konverterende virksomhet, 2) han ville

Pioneren Ingeborg Skjervheim levde tett på og jobbet nært sammen med de nasjonale.

bare forholde seg til én organisasjon og 3) prosjekter og institusjoner skulle gis til myndighetene etter fem år. Døra ble åpnet for klem for kristen misjon i hindusamfunnet Nepal.

United Mission to Nepal

Svaret på disse kriteriene ble opprettelsen av United Mission to Nepal. Noe slikt har antakelig ikke skjedd verken før eller siden i misjonshistorien, at protestantiske misjonsorganisasjoner fra mange forskjellige land og konfesjoner samles i én paraplyorganisasjon. Nå har den eksistert og vært til velsignelse i over seksti år.

All virksomhet ble av diakonal art eller i form av utviklingsarbeid. Teltpluggene kunne ikke slås for dypt. Nå er det fortsatt institusjoner som er på misjonens hender etter seksti år, så den passusen ble ikke håndhevet. Vitnesbyrdet i kjærlighetsgjæringer har, sammen med innflytelse fra kirker i India, ført til en voldsom kirkevekst, anført og under ledelse av nepalere selv.

Redskap for Guds kjærlighet

Ingeborg Skjervheim var den første utsendingen fra Tibetmisjonen i Nepal. Hun praktiserte målsettingen å være et redskap for Guds kjærlighet. Det samme gjorde Tullis og Odd Hoftun, som kom i neste omgang. Sykehusbygging, teknisk utdanning, vannkraftutbygging,

«Et redskap for Guds kjærlighet» gir seg mange slags uttrykk. Tore Skeie er på tur med studenter og stab fra Kathmandu University. De er opptatt av at utviklingen i Nepal skal komme folk flest til gode.

- alt var uttrykk for Guds kjærlighet. Enten det var i møte med fattigfolk eller ministre, yrkesskoleelever eller investorer. Guds kjærlighet skinte igjennom i holdninger, handlinger og ord. Og det bar frukt på sin måte, - frukt som varer.

Guds misjon

Tibetmisjonens folk og de andre som etablerte UMN var barn av sin tid og hadde neppe valgt en slik strategi om ikke kongen hadde satt så tydelige forutsetninger.

Dersom vi skulle startet misjons- og bistandsarbeid i dag, ville nok jeg holdt en knapp på det jeg har beskrevet over. Vi sier ofte at det er Guds misjon og at vi er redskaper i den sammenhengen. Det begynte med at Gud lagde sin egen strategi med hjelp av en hinduistisk konge. Det som i dag er HimelPartner har utviklet seg til noe som både har nødvendig forutsigbarhet, utholdenhet og stor grad av fleksibilitet.

Dåpslaurdag i Pokhara

Gudstenesta var flott. Lovsongen fulltonande. Bøneemna var mange og viktige. Og nattverden vart den høgtidsstunda den skal vera. Ein viktig lekk i gudstenesta denne laurdagen var presentasjon av dåpskandidatane. 12 – 14 unge sto fram og vart presenterte for kyrkjelyden. Og dei avla vitnemål om tru på den Herre Jesus Kristus. Og som vanleg avslutta den gamle kyrkjeleiaren gudstenesta med velsigninga.

Men ikkje alle gjekk heim. Nokre av oss fekk følgja med ein liten

halvtimes spasertur ned til elva, til dåpsstaden. Der vart det rydda plass i ein kulp. Song og skriftlesing høyrde med her og. Ein etter ein kom dei unge ut i elva til pastoren og dei andre leiarane som sto til livet i det varme elvevatnet. Ein etter ein vart dei døypte til namnet åt Faderen, Sonen og Den heilage Ande. Og me gledde oss i lag med kyrkjelyden. Guds rike går fram!

Øystein Ådland,
Pokhara

Generalsekretæren har ordet

Heidi Westborg Steel

Gratulerer med Nepal!

For noen uker siden fikk jeg være med og oppleve Nepals 1814. Det var fantastisk å være der og se hvordan nepalerne feiret! Vi var redd for uro, motstand og opprør som preget samfunnet den siste tiden før denne historiske uken, men gatene i Kathmandu var fulle av glade mennesker. Vi gleder oss over at Nepal er blitt en demokratisk, sekulær republikk! Forstår vi hvor viktige steg de faktisk har klart å ta?

Nepals grunnlov sier at staten vil være sekulær, men det er grunn til en viss bekymring. Grunnloven fastslår at det er straffbart å «konvertere en person». Det må vel bety misjonsaktivitet som gjør at noen skifter tro. I motsetning til de første tiårene vi arbeidet i Nepal, er det nå lov å skifte religion av egen, fri vilje.

Jeg fikk snakke med noen av kirkelederne som hadde vært samlet rett etter at grunnloven kom på plass. Mange framstående kirkeledere er samlet i et nettverk som de kaller for «Christian Commitment to Building a New Nepal». Det er klart de er bekymret, men de har i praksis tatt samme standpunkt som i Fil 4.4. De gleder seg og har bestemt seg for ikke å bekymre seg, - ennå. De er mest av alt glad for at kompromissene og dokumentet er på plass. Så vil de holde seg rolig og ikke lage sak ut av den klausulen på dette tidspunktet.

Arbin Pokharel, en av kirkelederne, kommer til Norge i slutten av november og vil være med på møter i Stavanger og Oslo (se side 19).

Sør i landet er det grupper som er svært misfornøyd med måten føderalismen innføres og som velger konfrontasjon, blokader og vold. Det er ikke lett å få oversikt over hvilken rolle de selv spiller, hva som skyldes nepalske og hva som er indiske myndigheter. Uansett er det trist, men mye skyldes en historisk og reell diskriminering av folket med indisk opprinnelse sør i landet, madhesiene og tharuene. De krever nå sine rettigheter og en forholdsmessig representativitet i styring av Nepal.

Dette må de finne ut av. Det eneste vi kan gjøre er å be. Folk i Nepal er et hardt prøvet folk, over mange år – sist med jordskjelvet som vil prege landet i mange år fortsatt.

Heidi Westborg Steel
Generalsekretær

Carl Friedericks til minne

Dr. Carl Friedericks, en av misjonspionerene i Nepal, er død, 94 år gammel.

I et kort minneord skriver United Mission to Nepal (UMN) at han og kona Betty Anne, sammen med Bob og Bethel Fleming var de som etablerte UMN i 1954. Amerikanerne Carl og Betty Anne la grunnlaget for det som skulle bli UMN Mission Hospital i Tansen, en klinikk som åpnet i september 1954. Et par år senere ble Ingeborg Skjervheim og Marjorie Foyle med i teamet.

Betty Anne og Carl Friedericks ble på sin post i mer enn tretti år, fram til 1986. Carl var en visjonær mann med en sterk og praktisk anlagt tro. På dødsleiet var noe av det siste han sa til sin kjære Betty Anne: «Jesus er i går og i dag den samme, ja, til evig tid. Han har gått i forveien og gjort i stand en plass til oss alle.» (Hebr. 13.8)

Evangeliet på radio i 25 år

I november markeres 25 års-jubileum for kristne radiosendinger til tibetanske områder. Gaweylon, som radiostasjonen heter, opplyser at prosjektet utvikler nye program og digitale materiale som legges ut på nettet. HIMALPartner har støttet prosjektet i mange år.

13.000 kroner fra Grimstad

Elida Stalleland har deltatt i Olavskideløpet de tre år det har vært arrangert. 20. juni i år kom det inn 13.280 kroner til HimalPartners prosjekt «Kvinner i risikozonen».

Det er lektor Børre Olsen fra Grimstad som arrangerer dette løpet med utgangspunkt i Olavskilden ved Fjære kirke. Olsen forteller at deltakerne gikk eller løp alt fra én til tjuen runder i en merket løype på to km. Målet var å sette fokus på menneskehandel og å samle inn penger til kampen mot dette. Fra deltakerhold ble det foreslått at det i 2016 også burde være en egen sykkeløype. «Ugländ redier» bidro med en sponsorgave på kr. 5.000.

Olsen utfordrer hvert år politikerne, "da det er på tide at norske myndigheter tar et langt større ansvar for den menneskerettslige tilstanden i Nepal og India enn det som så langt har vært tilfelle," som han sier. Årets økonomiske resultat er nesten to tusen kroner bedre enn forrige år.

HimalPartner takker for innsatsen!

Varaordførere

Reidun Haugen Dalseth er vald til ny varaordfører i Jondal kommune. Høgre, Senterpartiet og Kristeleg Folkeparti har signert «Sjuseteavtalen», ein politisk avtale om samarbeid dei neste fire åra. Senterpartiet fekk ordføraren, mens HimalPartner sin landsstyrerepresentant og tidlegare utsending, Reidun, altså vart varaordfører.

Vi gratulerer og ønsker lukke til!

Misjon i Spjelkavik

10. og 11. november var det stor misjonshelg i Spjelkavik på Sunnmøre. Ragnhild og Tore Skeie var med og fortalte om arbeidet de har stått i i Nepal. Her er et bilde fra kirkekaffen.

Foran fra venstre Siri Sætremyr fra staben i Spjelkavik kyrkje, sammen med Ragnhild og Tore Skeie. Bak fra venstre: Marianne Baarholm og Bjørn Ødegaard.

Kjemper mot salg av jenter

45.000 kroner kom det inn da gjengen på Averøya inviterte til bruktklær-marked for tredje gang.

Tekst: Bjørn Ødegaard
Foto: Privat

I 2011 tok Tone Rendahl Leithaug initiativ til det første bruktklær-markedet. Venninnene ble med og lokalsamfunnet reagerer veldig positivt. Avisene skrev om dem. Mennene ble med. Folk tømte loft og kjellere. Og klærne blir sortert og legges ut for salg i en låve på lille Rangøy, eid av Marit og Inge Rangøy. Da strømmet tusenlappene inn. Alle var stolte og glade, - for pengene hjelper jentebarn i Nepal.

15.000 selges hvert år i Nepal

«Slavesalg av jentebarn anses som normalt i Nepal», sa Bimala Pokharel fra Kathmandu. Hun besøkte Møre og Romsdal året før. «Vi i Higher Ground finner fram til noen og gir dem et nytt liv» fortsatte Bimala. «Dessverre redder vi bare et fåtall av de 15 000 jentene som selges årlig. Men vi er en motkultur, en røst og et hår i suppa...». Setningene brenner seg fast hos Tone Leithaug på Averøya.

Ei personlig utfordring

Hos Tone blir ordene til ei personlig utfordring. Hun var ei jente en gang. Nå er hun voksen, men har hatt ei tid med sykdom og innser at livet på jorda er tilmålt. Skal hun bruke noe av tida til å bekjempe slavesalg?

I to år hviler de på sine laurbær. Så i 2013 gjentar de suksessen og får inn enda mer penger!

Enda to år har gått. Fins det mer gamle klær på loftene? Var ikke markedet egentlig mett? De satser nok en gang.

Kafé, klessalg, sang og informasjon

I år går de også rundt med loddbøker på dørene. De får inn 21 000 kr på loddsalg. En lørdag midt i september er det basar. I kaféen selges middag og hjemmelagde kaker. Oppe er det flott salgsutstilling av brukte klær, - vesker, kjoler, sko og jakker som knapt er brukt. Hele dagen strømmer folk til låven i havgapet.

Eldbjørg Nesheim og Bjørn Ødegaard er med fra HimelPartner og forteller om jordskjelvet og situasjonen i Nepal i etterkant. Underveis er det sang og musikk av søstrene Helene og Johanne Seljehaug og Marte Sofie Leithaug.

Når dagen er over, har de samlet inn 45 000 kr i kampen mot sexslavesalget.

En stor takk til Averøy-damene!

Livslyrikk

Marita Bjørke Ådland er prestestudent, mor til tre, medlem i landsstyret og glad i å skriva. Ho er Tibetaneren sin husdiktar.

Om nåde

*Viss nåden var ei elv
som du gjekk ned i,
skulle du kjenna
at vatnet
var svalande
rundt deg,
alle stader.
Og om du drakk av kjelda,
kjende du at det var godt.
Og du kjende
at det var ein straum
du var i,
som i si eiga kraft
kunne føra deg dit du skal.
Og du kunne kjenna at
det friske, klare vatnet
reinsa deg,
og du steig opp
og var ny.*

*Nåden er ei elv.
Og du er der.*

Knif Trygghet

**SIKRER VERDIER.
SKAPER VERDIER.**

Alle VERDAs gaver og bruksting

Her kan du kjøpe denne fantastiske
felekosten frå Nepal og mykje mykje meir.
Fair trade.

www.allverd.no

Tlf. 40092745 / 52794833 4244 Nesflaten

GI OSS NAVN

Kjenner du noen som vil ha glede av å få
tilsendt Tibeteneren seks ganger i året, -
gratis?

Gi oss NAVN, ADRESSE, TELEFON-
NUMMER OG E-POSTADRESSE.

Gi oss beskjed om du har spurt
vedkommende eller om vi skal gjøre det.

Kjøp brukt!

Normisjon har gjenbruksbutikk både
på Internett og flere steder i landet.

Finns oss på gallerinormisjon.no
eller ta turen innom en av våre
butikker i Oslo sentrum,
Sandnes og Bergen.

Her kan du finne møbler,
kjøkkenting, kunst, bøker
og barne- og sportsutstyr
og mye, mye mer til en
rimelig penge!

**Ditt kjøp kan gjøre en
forskjell for Normisjon!**

galleri
normisjon

www.gallerinormisjon.no

Bruktbua Gi & Få i kjellaren i Suldal bedehus

Opningstider:
onsdagar frå kl. 11.00 til 15.00
og kl. 17.00 til 19.00
fredagar frå kl. 15.00 til 20.00

Korleis trekkje til ein handel eller ein donasj?
Vi har ångf og nyelette veglar.

Alle inntekter går til HIMALPartner sitt
prosjekt i Nepal:
Hilpeta bar - dagsoniar for ferdagsskulebarn.

 HIMALPartner

Vi tek imot bruks- og
kunstgjenstandar,
møbler, leikar
og mykje anna.

Kontakt: Kari Rosvold,
Sveinveikveien 2,
4237 Suldalsvann
Tlf. +47 44 043
E-post: hilpetabar@post.no

Det glemte jordskjelvet

Den 14. april 2010 ble det store ødeleggelser i Yushu. Et kraftig jordskjelv med styrke 7, 1 hadde sitt episenter like utenfor den tibetanske byen. Men tragedien ble fort glemt.

Tekst: Terje Holmedahl (Kilde: New York Times)
Foto: HimalPartner arkiv

I alle fall i omverdenen. Kina glemte den ikke. De satte inn 100.000 mann og brukte 7,2 milliarder US dollar for å bygge opp igjen byen. Fem år etter står den der, som en kinesisk mønsterby med tibetansk ferniss.

Bygd opp fra grunnen

Da turistlandet Nepal ble rammet av et kraftig jordskjelv den 25. april, preget det nyhetsbildet over hele verden i flere uker. Det var kraftig, 7,9 på Richters skala og tok nærmere 9.000 menneskeliv.

Nesten alle har glemt jordskjelvet i Yushu på den tibetanske høysletta ganske nøyaktig fem år tidligere, den 14.

april 2010. Det var på 7,1. Rundt 3.000 mennesker ble drept på et svært begrenset område.

Fem år etter er byen Yushu bygd opp igjen fra grunnen. Den er vakker, men mange tibetanere er sorgfulle når de ser seg rundt. Thrangu-klosteret fra det 12. århundre og omkringliggende landsbyer ble alvorlig skadet og mange munk og landsbyboere ble drept av det kraftige jordskjelvet.

Den unge buddhistmunken skuer ut over den skinnende, gjenoppståtte byen. Han er forundret over hvor raskt den kinesiske regjeringen klarte å gjenreise hjembyen hans etter at det kraftige jordskjelvet hadde knust praktisk talt hver eneste bygning i byen, drept minst 3000 mennesker og etterlatt mer enn 100.000 hjemløse.

Det er bygd tusenvis av nye boliger, dusinvis av skoler og stilige kontorbygninger med granitt-fasade, men her og der er tibetansk arkitektur og byggeskikk videreført.

7,2 milliarder dollar

Yushu ligger på over 4.000 meters høyde, 17 timer med bil fra Xining, provinshovedstaden i Qinghai. 97 prosent av befolkningen i regionen er etniske tibetanere. Befolkningen opplever hvert år lange, kalde vintre. I gjenoppbyggingsperioden har rundt 100.000 arbeidere fra andre deler av Kina fått smake litt av det ugjestmilde klimaet. Myndighetene i Beijing har brukt 7,2 milliarder US dollar på å bygge opp igjen Yushu.

TIL ETTERTANKE

Linda Ekerhovd

Gud er større enn alt

På inspirasjonssamlingen 10. oktober fortalte Heidi om situasjonen i Nepal, og delte hva befolkningen har gått og går igjennom etter naturkatastrofen som rystet landet. Jeg satt igjen med mye medfølelse for Nepals folk. Deres liv ble rystet.

Etter at Heidi hadde delt, sang Lasse Thomassen en sang. Det var et tilfeldig valg av sang, men som viste seg å passe veldig bra til dagen og det Heidi hadde delt. Jeg har lyst å dele sangen med dere.

VÅR GUD

*Du som holder hele verden i din store hånd
Og som tenner stjerner, bryter mørkets sterke bånd
Du er håp og fremtid selv om fjellet faller ned
Midt i uro og bekymring kommer du med fred*

*Vår Gud, uforanderlig
Vår Gud, ubegripelig
Vår Gud, ubeskrivelig, du er høyt over alle*

*Du er større enn alt, større enn alt
Du er større enn alt, større enn alt*

Du vår Gud

Det er et fantastisk løfte Gud gir oss. I vår uro og bekymring kommer Han med fred. Det gjelder både de i Nepal, men også oss her hjemme. Og vi kan hvile i at Han er Gud, uansett våre omstendigheter. Han er større enn alt. Større enn alle naturkatastrofer. Større enn vår sorg og tap. Større enn våre bekymringer.

For meg er det den største trygghet. Gud er min Gud uansett. Og han er større enn alt.

Linda Ekerhovd
Administrasjonskonsulent og ungdomsarbeider

I MARGEN

Det nye Nepal

Arbin Pokharel kommer til Norge, på bildet sammen med kona Bimala som har etablert og leder partnerorganisasjonen «Higher Ground».

Arbin er med i nettverket «Christian Commitment to Building a New Nepal».

Han skal være med på en ungdomskonferanse på Jæren, men vil også være med på åpne møter i Stavanger og Oslo og snakke om det «nye» Nepal.

Nordstrand menighetshus onsdag den 25. november kl. 19.00

I Stavanger; sjekk nettsiden for tid og sted.

Kom og møt Arbin!

Inspirasjonssamling i mars

Vi inviterer til Inspirasjonssamling på Fossheim leirsted (Høland i Akershus) 13.- 15. mars 2016.

Sett av tiden nå, så kommer program og detaljer etter hvert.

Sommerstevnet 2016

Sommerstevne med Landsmøte blir på Rødde Folkehøgskole i Trondheim i tiden 21.- 24. juli 2016.

Vi er allerede i gang med forberedelsene. Det kommer litt mer i neste nummer av TIBETANEREN.

ETTERSENDES IKKE VED VARIG ADRESSEENDRING, MEN SENDES TILBAKE TIL SENDEREN MED OPPLYSNING OM DEN NYE ADRESSEN

Kreativitet og engasjement

Vi ser mykje engasjement i HimalPartner. På side 16 kan du lesa om Brukthandel på Averøya. Inntektene går til prosjektet «Kvinner i risikozonen». På PANORAMA-sidene står det om Olavskildeløpet. For tredje år på rad arrangerer dei dette i Grimstad, til inntekt for kampen mot menneskehandel i Nepal.

Laurdag 24. oktober var det tillyst stor gospelkveld i Betlehem i Bergen. Svein Arthur Pedersen, som har teke initiativet vil at alle inntekter skal gå til Nepal.

På Sunnmøre har dei fleire stader hatt bøsser i butikkane, til inntekt for gjenoppbygginga i Nepal. Sokneprest Per Inge Vik i Skodje har sendt oss eit bilete og skrive nokre ord.

Vi deler inspirasjonen med lesarane og takkar for alt engasjement og all kreativitet rundt i landet. Nepal treng oss framleis!

Over 5000 kr på bøsser i Skodje

Skodje kyrkjelyd støttar eit misjonsprosjekt i Kathmandu, i samarbeid med HimalPartner. Dei siste vekene har kyrkjelyden hatt ståande ei bøsse ved kassa på Kiwi og på Coop Marked i Skodje med påskrifta: «Jordskjelv i Nepal». Det innkomne skal gå til gjenoppbygginga av landet etter det katastrofale jordskjelvet tidlegare i år.

Sist fredag vart bøssene opna, og pengane opptelte. Det kom inn heile 5040 kroner til dette hjelpearbeidet! Det var mest mynt, men også nokre store og små setlar låg i bøssene.

Vi vil rette ei hjarteleg takk til eigarane av dei to matbutikkane for velviljen dei viste, med at bøssene har fått stå ved kassa dei siste vekene. Like eins vil vi takke alle som har støtta dette viktige humanitære prosjektet ved å putte pengar i bøssene. HimalPartner har kontaktane i landet og kunnskapen om lokale forhold, som gjer at midlane blir godt utnytta. Det er ei glede for oss at vi kan få lov å hjelpe!

Venleg helsing Per Inge Vik, sokneprest i Skodje

Husk at skattefradraget for gaver til HimalPartner og andre humanitære organisasjoner er hevet til kr. 20.000 for 2015!